

SZOLNOK-DOBOKA.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDÁSZATI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

„Szolnok-Dobokamegye” hivatalos közlönye.

Megjelenik minden vasárnapon.

Előfizetési árak:

Postán küldve, vagy helyben házhoz hordva:
Egész évre 6 frt — kr.
Félévre 3 frt — kr.
Évnegyedre . . . 1 frt 50 kr.
Az előfizetési pénzek bérmentesen a kiadóhivatalhoz s legelőszörűben postai utalvánnyal küldendők.

Ismeretlen kézből jött cikkeknek nem közlünk, s csak bérmentes leveleket fogadunk el.

Szerkesztőségi iroda és kiadóhivatal: Deés megyeházán.

A lap szellemi részét érdeklő levelezések a szerkesztőséghez intézendők.

Hirdetési díjak: Egy 30 négyzetű centimeter tért elfoglaló egyszeri hirdetés díja 50 kr., ezen fölül 60 négyzetű centimeterig 1 frt s így minden megkezdett 30 négyzetű centimeternyi tér többlet után 50 kr. számítottatik. Kedvezményül 4—10-szeri beiktatásnál 50%, 11 és többszöri beiktatásnál 100%-nyi díjelengedés. Bélyegilleték minden beiktatásnál 30 kr. számítottatik.

Kéziratok vissza nem adtatók. Nyilttéri rovatot nem nyitunk.

Olvasóinkhoz.

Most, a midőn jelen számunkkal egy félév ismét letűnik munkásságunk köréből, időszerűnek véljük futólagos pillantást vetni elmúlt ténykedéseink folyamatára, hogy számot adva sáfárkodásunkról, ezáltal mind t. olvasóközönségünknek elég legyen téve, mind magunknak örömet szerezzünk.

Napjaink lázas törekvései között kihangzó ékes jelszavak, melyek egy szebb jövő reményével kecsegtetik a munkás életbe temetett tényezőket, minket sem hagyhatnak érzéketlenül, s mi is sietünk azoknak zászlói alá sorakozva minden életrevaló eszmét körünkhez mérten fölkarolni, s a kor színvonalán megállani.

Nemzeti életünk magasabb hullámokat hányt eseményei lapunk hasábjain eléggé méltányolva vannak, s hogy a világ események állandó tárházává lapunkat nem avattuk fel, azon változhatatlan körülményből kimagyarázható, hogy zászlónkra már első alakulásunkkor „a haza és megyénk közjóléte” jelszavát irtuk.

E folyton szemünk előtt lebegő czél vezérelt eddigi nehéz feladatunkkal szemben, s hogy mennyire sikerült kitűzött célunkat megközelíteni, arról a „Szolnok-Doboka” eddigi pályafutása nyujthat kellő felvilágosítást.

Magas igények hordnokaúl nem ajánlkoztunk: azon okszerű elv vezérelvén benünket, hogy egy a kezdet nehézségeivel küzdő megyei érdekű folyóiratnak jobb keskeny gyűrűzetben megfútni évi pályáját s így egyesült megyénk exclusiv érdekeinek képviselőjeként minden irányban jótékonyan hatni, mint nagy kört átölelve, felforgácsolt működés által megbénítva, a kisszerűség porában maradni.

Épen azért e helyen meglepéssel konstatálhatjuk, hogy semmi fontosabb mozzanat, melyben egyesített megyénk társadalmi s magasabb lendületet nyert közléte nyilatkozott, általunk elhalgatva nem maradt. A programmunk által körülírt és részletezett tekinteteknek minden kitelhető erőnkől lelkiismeretesen megfelelni iparkodtunk; nem hunytunk szemet az országos és megyei ügyek exequálása és intézésére jogszerűen hivatott tényezők érdemleges munkálkodása előtt, a legpedánsabb részletességgel, s a hol a körülmények okszerűen igazolták, nyomatékos sulyával az igazságnak közvetítve referáltunk az eseményekről.

Kezdetől mind a mai napig azon működtünk, hogy lapunk hasábjain mind az administrationális, mind nemzetgazdasági és közművelődési viszonyaink iránti érdeklőséget éber állapotban tartsuk s egyes kérdések hasznos fejtegetése által az itt-ott felmerülő hiányokat kipótolhassuk. Azért nyitottunk tért készséggel lapunk hasábjain, hogy magvas polémiák által a zavaros eszmék tisztuljanak s így tisztult állapotban a közjó emelésére gyümölcsöztetön hassanak.

A társadalmi életben minden életrevaló mozgalmat lelkesedéssel üdvözlöttünk s erőnk és képességünk mérlegbe vetésével igyekeztünk annak fejlődési folyamatát direkte vagy indirekte siettetni, s tartós eredményeket megkötni, melyek a miveltségi állapotoknak legkedvezőbben hasznára válnak.

Mint helyi érdekű lapnak, már egy tekintélyes fővárosi lap első alakulásunkkor koezkázott állítása szerint is nem lehet célunk a „világ-politikán kérődzés”, mint a mely egy ily keskeny térre rendelt lap keretébe be nem illik, mindazonáltal lehetőleg gondoskodva volt arról, hogy monarchiánk déli részén fenyegető zivatarként tornyosuló északi kolosszus hadműveletei, vala-

mint az ázsiai harcztéren folyó orosz török harcok a tények konstatálása szempontjából felszínre kerüljenek.

Mint minden jó hazafinak, úgy nekünk is aggálylyal fordult tekintetünk a borongó jövő felé, hazánk vitális érdekei forogván kérdésben s a magyar és osztrák kormány közt fennforgó vám- és bankügyi kiegyezésben létrejött megállapodásokat, mint tényeket minden bírálattól tartozkodva reassumáltuk.

Hasonlóan kedvezőleg nyilatkozhatunk lapunk szépirodalmi részét illetőleg. Tárcazánk — elismert nevű írók jeles tollából — közölt költeményeket, ismertetések stb. A tárcza terét betöltő többi cikksorozatok olyanok, melyek atapos ítélet és szép ízlés által vannak megválasztva s részint az ismeretek terjesztésére hatnak, részint a kedélyi élet épülésére. A finom műérzék párosulva azon nemes iránnyal, hogy az olvasmány ne csak a mulattatás okáért legyen, hanem a morális élet emelője, a széperzék művelője — és folytonosan tovább fejlesztőjeként szerepeljen — eléggé jellemzi e téren kifejtett munkálkodásunkat.

Nem kiméltünk sem időt, sem fáradságot, csak hogy lapunk a t. olvasó közönség várakozását az általunk kimért igényekhez képest kielégítthesse, s valóban örömeinkre szolgál kijelenteni ama minden alapot nélkülöző szárnyra kelt nirekkel szemben, melyek a „Szolnok-Doboka” bukását az anyagi támogatás hiánya miatt küszöbön állónak vallották, hogy lapunk anyagi ügyei legjobb rendben vannak; az ily hírek terjesztését csupán tendenciósusnak bélyegezhetjük. Kérve kérjük ez alkalommal lapunk t. munkatársait és ügybarátait, hogy miként eddig, úgy ezután is lapunk érdekében oly ügybuzgalommal működjenek közre, hogy lapunk s közvetve megyénk érdeke szellemi

A „SZOLNOK-DOBOKA” TÁRCÁJA.

A nevelőnő.

(Beszély.)

(Folytatás.)

II.

Az alföldnek kalászos téerein, hol büszkén hömpölyög az ősz Duna ősi kastélynak erkélyén egy alig tizenhat éves leányka, s nevelőnője bámulja a vidék szépségét, nézik a délibáb játékát, a szellő ringatta kalászokat, a távol falu tornyát s a pusztai kútgémre szállott kelepelő golyát, hallgatják a légi szántó, a kis pacsirta dalát, bosszankodva néha a karikásával nagyokat csattintó csikós bojtárra, ki lovait csitítva meg-megriasztja a kis dalost; szól a fürj is, közbe-közbe a zöldbeka hallatja szavát s a messzi mocsárszárcsa s récze sipítása a vig aratók danájával vegyül. Mi nagyszerű e kép, mi sok van mit bámulni rajta!! Bámul az ifju leány, bámul a nevelőnő, idegen hon szülötte ez, amaz városban nőtt fel, nem ösmerve a falut s szépségeit.

A barna leányka atyja a szobából az erkélyre nyiló ajtót félig kinyitva, leányát, vendég érkezén beszólítja. A nevelőnő egyedül maradt, körül nézte magát, vajjon nincs-e körülte valaki, kinek elárulná szíve titkát, kebeléből gyakori könnyözöntől elkopott betűs iratot vett elő, pár-
szor megcsókolta; olvassa azután, olvassa azt,

mit már tíz év óta minden nap olvasott, kedvese levelét:

Szeretett Emiliam! Egyetlenem! Nálad vannak gondolatim! Veled szívem, lelkem. Ma két hónapja láttalak utoljára, két hónapja intél bucsut nekem, két hónapja néztem utoljára szende kék szemedbe. Mily kevés idő két hónap s még is mily lassan telt el nekem, mennyi változott azóta, mennyivel vetett távolabb a sors boldogságomtól!

Magyar földön vagyok, láttam a büszke népet, mely most meghajtva fejét vaspálczáknak engedni kénytelen. Itt reméltem én éltem jövőjét biztos alapokra fektetve, elérni a boldogságot, birhatni tégedet. Ez előttem a czél, birhatásodra irányozva éltem minden lépése, minden tettem, gondolatom, velem vagy mindig, mellettem képzellek ülni hivatalszobám asztalánál, szerény ebédem jelenléd fűszerezi, ha sétálok östve, a linezi vadgesztenyés sétányra tér vissza fájó emlékem, velem vagy álmaimban s ha ébredék reggel látni véllek ágyam előtt. Kitűzve előttem a czél! állást fogok magamnak kivívni, oly állást, mely képesítsen kényelemmel látni el magam s leendő szeretett nőmet — tégedet.

Busan hatott reám leveled, melyben írod atyád gyászos kimúltát s minden vagydonod elpusztulását. Eddig csak magam valék szegény, most neked sincs semmid. Ne csüggedj! birni fogjuk egymást s boldogok leszünk. Helyeslem tervedet, jer e honba te is, itt kaphatsz biztosan

állást. Irj gyakran nekem és ne feledd soha, hogy lelkéből szeret s örök hű lesz hozzád

Adolf.

H . . . 12. december 1850.

A nevelőnő sirt, ez volt az első és utolsó levél, melyet az örökre hű kedvestől birt, irt neki gyakran, választ nem kapott. Most nem tud róla semmit. Él-e, vagy halott? Emelkedett-e rangban? Hol s merre van?

(Folyt. köv.)

Malom Luiza halálán.

1847. márczius 18-kán.

Gyászoljatok Erdély leányai;
Sirjátok fel költők a két hazát:
A művésznő elszállt közületek,
Nem halljátok többé szentelt dalát!
Üre hézag — szótlán keserv nyomán
Csillag hullt el; kihalt a csallogány.

Oh láttam én őt, a szelid leányt:
Sugárszövet volt nyulánk termete;
Nagy kék szemén az ég mosolyga el,
Nyilt homlokán a szellem ihlete,
Ajkán a szó ezüst harang vala,
Mint a lélek ha maga szólana.

Hallottam őt: vervén a zongorát
A dal árján mint járt föld s ég felett;
Szellőjáték s viálmküzdés vala

és anyagi úton biztosítsák. Miután lapunk kiválóan azon tekintetnek kíván szolgálni, hogy a községeket érdeklő felsőbb rendeletek, törvénykezési-ügyek s egyéb hivatalos dolgok közlése által a községek mindenről pontos értesülést nyerjenek, felkérjük a községek előjáróit, miszerint lapunk érdekében erkölcsi támogatásuk által oda hassanak, hogy az minél szélesebb kiterjedésnek örvendhessen. Részünkről ígérjük, hogy tántoríthatatlan akarattal rajta leszünk, hogy eleve ajkunkra vett jelszavunk valósággá érlelődjék.

A szerkesztőség.

Megyei élet.

A közigazgatási bizottság ülésterméből.

Deés, 1877. június 10.

(Vége.)

A tanfelügyelő ur előadásában hallottuk jelenteni azt is, hogy a vallás- és közoktatásügyi m. kir. minister f. év 10098. sz. a kiadott rendelettel „Michael Antal Geografisches Hand- und Hilfsbüchlein sat.“ Beszterczén 1872. kiadott tankönyvet a közhasználatból kitiltotta, minek folytán a kerlési járás szolgabírája az esetleg használatban levő tankönyvek felkutatására utasított. Muntján Ágoston tiszti ügyész azon felszólalása folytán, hogy csakis az iskolában találtatott tiltott tankönyvek volna elkobzandók, de ilyeneknek magánosoknál felkutatása most nem időszerű, főispán ur szokott határozottsággal figyelmeztette szólót, hogy a törvény tisztelben tartása mindenkor, tehát a jelenben is időszerű lévén, annak érvényt is szerzend.

A kir. államépítészeti hivatal főnöke előterjesztvén, hogy úgy az állami, mint a törvényhatósági úton megmértvű útrendőri kihágások történnek; határozatott: hogy a megye alispánja egy útrendőri szabályzat kibocsátására s annak pontos megtartása feletti szigorú ellenőrzésére oly felhívással utasítsák, hogy e szabályokból úgy a szolgabírák, valamint a körjegyzők és más illetékes közegek kellő számú példányokkal elláttassanak. (E szabályokat lapunk mai száma hivatalos rovatában közöljük. Szerk.)

Farkas János, váadi (vált-kövári) lakos, szolgálaton kívül helyezett útbiztos végkiegészítés iránti folyamodásával azon okból, mivel az útbiztosok nem tartoznak az 1876-ik évi XXXIII. t.-cz. 21. §. alatt felemlített azon tisztviselők, segéd vagy kezelő személyzet tagjai közé, kiket végkielégítés megilletne, és oda elutasított, hogy vélt jogai érvényesítése végett az idézett törvény 20. §. szerint járjon el.

Énekében, mi megölelkezett.
Szellemsók közt anygalkartól vevé
Hangját, mely a lelket megbüvölé.

Olvastam én szerény magányban irt
Versfüzetét, a kedves dalokat;
Nem földi ott, mi hozzád felbeszél,
Az érzés, a nyelv, és a gondolat:
Tündéri kéz nyul el szived felett
S megistenül benned a képzelet.

Oh nem tudom kellőn lefesteni!...
De mintha járnál liliomgyepen,
S fejedre rózsazápor hullana
Síró szellőnek lágy lengésiben.
S könyezne a virág lépted nyomán:
Igy énekelt ő — a dalmokleány.

Most már a hur végkép kettészakadt!
Kezéből a lant búsan félre dült;
Nem látjuk őt, nem halljuk énekét,
A szép lélek közülünk elrepült.
Ő boldog ott! mig nekünk itt alatt
Csak sohajtás, csak gyász, csak köny
maradt.

Szegény hazám, Erdély szegény hazám,
Mint vesztet el te egyre gyöngyeid!
lán átkot esküdt rád a végezet,
Hogy nem hatják meg sok keserveid.
Oh Isten, Isten, miért vevéd el őt
Szegény hazámból az egyetlen nőt?!

Medgyes Lajos.

Felemlítendőnek tartjuk még, a királyi mérnök havi jelentéséből azon kellemetlen helyzetet, melybe az államépítészeti hivatal a kellő személyzet hiányába jutott. Egyik segédmérnöke ugyanis a bethleni hidépítés felügyeletére állandóan kihelyezve lévén, csak másodmagával maradt, úgy az irodai mint a külső szolgálat végezésére, tekintettel tehát arra, hogy egyik mérnöke a magyar nyelvet egyáltalában nem bírja, az irodai munka egyedül őt — a főnököt — terheli, teljes lehetetlen tehát hivatásának úgy, a mint azt a szabályok előírják pontosan megfelelnie. Az utak és úttárgyak — mondja továbbá — a sok esőzések miatt tönkre mentek, mindenfelé magának kell — éjet napot egybe téve — szaladni, a mit egy embertől kívánni phisikai lehetetlenség. A megyének beosztott két mérnöke közül egyik lemondott, másik beteg lévén, még eddig egy percznyi szolgálatot sem tett. A közigazgatási bizottság jól ismervén a nehézségeket, melyekkel az itteni államépítészeti hivatal kellő személyzet hiányában küzd, a bajok sürgősen orvoslandó: immár kétszer vagy talán többször is irt fel e tárgyban a közlekedési miniszterhez, s ha jól tudjuk maga a főispán is elnököleg felfejtette a komoly helyzetet, de bizony mind ezekre, még csak nem is válaszolt a miniszter, minélfogva határozatott: hogy a közigazgatási bizottság tekintettel arra, miszerint a közlekedési miniszter a megye közmunkaügyében tett feliratokat tekinteten kívül hagyta és a bajon segitendő ebbeli szándékának legkisebe jelét sem adta, sőt a feliratokra még csak nem is válaszolt; a mérnöki jelentést tudásul veszi s magáról minden további felelősséget ez által elhárít.

A királyi ügyész jelentése szerint a járásbírószági fogdák megvizsgálandók lévén, kéri a bizottságot, hogy magát tagjai által képviseltesse. Ezzel kapesztatatosan olvastatott fel az igazságügyi miniszternek azon leirata, melyszerint a közig. bizottság tagjai a börtönvizsgálattal egybekötött utazást díjtalanul, tehát csupa hazafiságból megtenni felkérletnek.

Bizony pedig a sok „nobile officium“ költséges s már alig győzi az ember; egyébaránt a börtönvizsgálát megejtheti — főispán ur ő méltósága a kir. ügyész és alispán urakkal, s ebbe belenyugodhatik a közig. bizottság, ha mindjárt választott tagjai közül, egyik is részt nem vehetne, egyébaránt ismervé választottaink hazafias buzgalmát, már kedvező anyagi helyzeténél fogva egyik sem vonná ki magát bár minő kötelességet szabna is elébe tisztelbeli hivatala. A központi börtönről semmi egyéb feljegyezni való nem volt, mint a mennyit eddig is hallottunk, hogy t. i. a helyiségek kibővítése égető szükség. Megnyugtatta különben királyi ügyész urat főispán ur azonnal, miszerint a megyeházzal szomszédos „Rippelház“ megvásárlása immár felsőbbleg is helyben hagyatván, s ez által a megyeház tetemes kibővítést nyervén, a börtönügyen legkésőbb novemberig teljesen segítve lesz.

Referált még az alispán, tiszti ügyész, árvaszéki elnök, a posta és táviráda képviselője; felemlítésre méltó az árvaszéki elnök azon interpellatívonalis előterjesztése, melyben kérdést intéz az iránt, vajjon mi okon tette, és illetékesnek tartja-e magát a közigazgatási bizottság arra, hogy a kolozsvári takarékpénztárba elhelyezve volt árvapénzeket az árvaszék kikerülésével kivette s a deési pénztárba helyezte el? mert ő ez által az árvaszék hatáskörét csorbulva lenni véli! E kérdés azonnal megoldást nyert. Ugyanis az ügynek közigazgatási bizottság ez évi egyik ülésén 203. sz. a. történt tárgyalásakor, midőn t. i. elhatározatott, hogy az idegen megyei pénztárakba elhelyezett e megyei árvapénzek az itteni takarékpénztárakba, helyeztessenek el, az ülésen maga az árvaszéki elnök ur is részt vett, de különben is ezen intézkedés által az árvaszék hatásköre vagy felügyeleti joga mi csorbulást sem szenvedett, mert az árvapénzek feletti rendelkezési jog gyakorlata részére fennhagyatott, s a közigazgatási bizottság csakis a gyümölcsötetés helyét változtatta és mikéntjét határozta meg.

A megye alispánja előadta Torma Károly bizottsági tag jelentését, melylyel a múlt évi október 2-án tartott közigazgatási bizottsági gyűlés 8. sz. a. határozata által nyert megbízatása folytán Szolnok-Dobokamegye czimerének és pecsétjének tervezetét bemutatja. A bemutatott czimer és pecsét tervezet a jelentésben részletezett módosításokkal elfogadtatván, az a megye közgyűlése elé azon indítvánnyal határozatott terjesztendőnek: hogy a megye községe Torma Károlynak ez alkalommal is tanusított buzgalmáért és szolgálat készségeért köszönetét és elismerését fejezze ki.

A megye czimere és pecsétje alakját, melylyel azt a közgyűlés elfogadta, lapunk olvasóival legapróbb részleteiben ismertetni el nem mulasztjuk, addig is megjegyezni kívánjuk, hogy a czimer úgy a volt Belső-Szolnok és Dobokamegyéket, valamint Kővárvidékét is egyes alapok által magában foglalja.

Szőnyegre került ezután a Jákobi Dávid alparéti haszonbérlnök a vásárrendőri bizottság költségei megtérítése tárgyában hozott alispáni határozat ellen beadott felfolyamodása, melyben nevezett haszonbérlnök egy a hatóságot sértő irmodort használt, minek folytán a mellett, hogy az alispáni határozat helybenhagyatott s a 130 ft bizottsági költségek megtérítésére köteleztetett, illemsértő irmodoráért az 1854-ik évi április 20-án kelt legfelsőbb rendelet 12. §. c.) pontja értelmében 50 ft rendbírságban marasztaltatott el. Br. Diószegi Géza kórházbizottsági elnöknek, Dr. Almai Ferencz kórházi első orvosnak és Körösfői József kórházi felügyelőnek, — a kórháznak az 1876. XII. t.-cz. értelmében fogantatott ujbóli szervezése folytán állomásaikból kimaradt tisztviselőknek, a kórházról eddigélélvezett fizetések végkielégítés czimen az év végéig leendő folyósítása elhatározatott. Körösfői József végkielégítése azonban csak akkor lesz folyósítandó, ha kórház felügyelői tisztével egybekötve volt számadásait beadta.

Végül ujabbán felmerült azon eset ötletéből, hogy a királyi bíróságok a közigazgatási hatóságokat, a megyei és községi tisztviselők ellen folyamatba helyezett bünvádi keresetekről csakis akkor értesítik, ha már az illető felett perbefogatási határozat hozatott: elhatározta a közigazgatási bizottság, miszerint az igazságügyi ministert az iránt, hogy valahányszor törvényhatósági és községi tisztviselők ellen bünvádi kereset indittatik, a fölttes közigazgatási hatóságok értesítendőek lesznek — a bíróságok utasítsassanak — feliratilag ismételtlen megkérendi. Mely tárggyal az ügyek kimerítettén, főispán ur ő méltósága az ülést bezárta. Ö.

Értesítés.

A f. évi III. és IV. osztályu keresetiadó, a tőke-, kamat- és járadékadó, továbbá a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egyletek adójának megállapítása végett a Deés városában és adóhivatal székhelyén alakulandó adókiadó bizottság tárgyalásait folyó hó 25-én kezdi meg. A községek következő sorrendben és napokon vétetnek tárgyalás alá:

június 25. 26. 27. 28. 29-én m.-láposi járás,
június 30. és július 2-a monostori járás,
július 3. 4. és 5. kis-nyiresi járás,
július 6. és 7. rettegi járás,
július 9. 10. és 11. bethleni járás,
július 11. és 12. kerlési járás,
július 12. 13. és 14. kőfarkai járás,
július 16. 17. és 18. kaczkói járás,
július 19. 20. 21. és 22. szurdaki járás,
július 24. 25. és 26. alparéti járás,
július 27. és 28. deési járás,
július 30. Bálványosváralyai járás községei,
július 31. és augusztus 1. 2-án Deés városa.

Cz. J.

HIRFÜZÉR.

— Lapunk mai számával lejárt a második évnegyed is; felkérjük ez alkalomból olvasóinkat, hogy előfizetéseiket mielőbb megújítani sziveskedjenek. Be kell egyúttal vallanunk, hogy számosak azon előfizetőink, kik nem csak a le-

folyt évnegyedről, hanem az egész félevről, sőt lapunk megindulása (október) óta is hátralékban vannak, minélfogva ne vegyék roszt néven, ha azokat tartozásaik azonnali kiegyenlítésére tisztelettel felkérjük, mert csakis így felelhet meg szerkesztőségünk is a lappal egybekötött költséges kötelezettségeknek.

— **Főispán ur ő méltósága**, a Rác László megyei alszámvevő állására, a ki az ismeretes „Pataki Lujz”-féle hagyatéki bünperbe fogatott, s ennek folytán személyes fogságba jutott: Benkő János eddigi főispáni titkár nevezte ki.

— **A helybeli tűzoltó-egylet** folyó hó 16-án megtartott májálisa igen szépen sikerült, ugyanis daczára a borongó és hűvös légnek esenő és akkora közönség által látogatott volt, hogy a kitűzött célra 45 frt tiszta jövedelmet eredményezett. Ezzel kapcsolatosan megemlítjük, hogy a helybeli kereskedő ifjuság szintén a tűzoltók javára f. év július 1-én a Nagy Farkasné kertjében nyári mulatságot rendez, belépti díj személyenként 50 kr. o. é. Jegyek válthatók: Nagy Ferencz ur üzletében. Ételek és italokról, valamint czukrászatról gondoskodva lesz.

— **A mozgósított felülvizsgáló bizottság** mult csütörtökön fejezte be működését városunkban méltóságos Gruz Albert honvédelmi ministeri osztálytanácsos polgári elnöklete alatt. Állítandó volt összesen 45 védköteles, igazolatlanul távol maradt 5. Az elővezetett 40 ifju közül alkalmasnak találtatván, besoroztatott 21.

— **A deési állandó műkedvelői színtársulat** f. év július 8-án tartja 60-ik színielőadását s ez alkalomból Tóth Kálmán „Király házasodik” című 3 felvonásos eredeti vígjátéka kerül színre. Nem lesz érdektelen felemlitenünk, hogy ez előadásban Pongrácz Boldizsárné, Bárány Róza, Eisenlohr Mari, Eisenlohr Ulrich, Losonczy István, Pánczél János, br. Horváth Sámuel, Nagy Lajos, Nagy Károly, Székely Károly, Tatrósy Mórész és Breán Kázmér voltak szívesek szerepeket vállalni; kétségtelen tehát, hogy élvezetes estének nézünk elébe, legkivált, hogy a felvonások közötti szünetek alatt a társulat zene-osztálya (zene-egylet) fogja válogatott zenedarabokkal a közönséget mulattatni.

— **A műkedvelő színtársulat** igazgató-választmánya közelebbi ülésében elhatározta, hogy úgy a női valamint a férfi azon működő tagok, zenészek és dalnokok részére — a kik azon az előadáson nem szerepelnek vagy másként közre nem működnek is — „működő tag” feliratu s az előadás napja keltével ellátott ingyen-jegyeket bocsát ki, melyek a jelentkezőknek az előadásokat megelőzőleg az igazgató ő méltóságától fognak kiadatni. Ezen intézkedés által ki lesz kerülve azon eddig tapasztalt visszaélés, miszerint többen azon ürügy alatt, hogy a műkedvelő társulatnak tagjai, a színielőadásokra — habár a társulatnak egy képen sem szolgálnak — becsuszhassanak, s el lesz érve azon cél: hogy a társulat ritkábban működő tagjai — e kedvezmény viszonzásául, jegyszédői, helymutatói s más hasonló köteleességeket a rendező felszólítására — készséggel teljesíteni fognak.

— **A lapunk mult számában** megjelent, a közigazgatási bizottság e havi üléséről irt tudósítással kapcsolatosan örömmel konstatáljuk, hogy a kir. tanfelügyelő ur jelentésében foglalt, a deési iskolákra vonatkozó „orvoslandó bajok” nem a tanító urak személye s azok működésére, — mely teljesen kielégítő — hanem a helyiségek térfogatára s a tanerők számának szaporítására s más ilyenmü apróbb hiányokra vonatkoznak. E bajokon is azonban miként megnyugvással értesültünk a jövő tanév kezdetéig segítve lesz.

— **Műkedvelőink** a zene és énekosztály közreműködésével f. év július 14-én a zenekara teljes kiegészítésével szükségeltető fúvó-rezhangszerek beszerzése céljából s a épülő színházalap javára: — a Valtón-kertben — táncmulatsággal egybekötött hangversenyt rendeznek. Előre figyelmeztetjük, úgy városi mint vidéki közönségünket e sokat ígérő és valóban élvezetesnek jelezhető időöltésre.

— **A deési róm. kath. elemi fiu és leányiskolában** a nyári közvizsgálatok a folyó 1876/7-iki tanév II. felében következő sorrendben

fognak megtartatni: június 25-én délelőtt 8-tól 12 óráig V. és VI. osztály vizsgázik minden tantárgyból. Junius 25-én délután 2-től 6 óráig I. II. III. és IV. osztály minden tantárgyból. Junius 26-án délelőtt 10 órakor hálaadó isteni tisztelet, az érdemsorozat felolvasása, jutalomosztás és a tanév ünnepélyes bezárása. Junius 27-én délelőtt 8-tól 12 óráig pedig a leányiskola vizsgája lesz.

— **146.—1877. szám. Pályázati hirdetmény.** A kolozs-monostori m. kir. gazdasági tanintézetnél az 1877/7-ik tanévre az I-ső éves tanfolyamban nyolcz állami alapítványi ösztöndíjas és tizenkét szabadhely megürülvén, ezeknek betöltésére ezenel pályázat hirdetik. Ezen helyek elnyeréséért való folyamodványok a következőleg szerelendők fel: 1. Az állami alapítványi ösztöndíjas helyeket illetőleg: Ezen helyeket az alapítvány értelmében kizárólag csak Erdély vagy kapcsolt részeiben született, iskolai tanulmányait kitűnő sikerrel végzett, vagyontalan ifjak nyerhetik el. Az ösztöndíj áll: teljes élelmi ellátásból, az intézetbeni lakás, fűtés és világításból, ugyancsak az intézet által adandó ágy- és törülközőneműek mosatásából, esetleg ingyenes gyógykezelésből és a tanévek alatt tandíjmentességéből. Az ezen helyekérti folyamodványokhoz melléklendő: 1. Iskolai bizonyítvány legalább 6 gymnasiumi vagy 6 realiskolai osztályról. Több osztályt vagy érettségi vizsgát felmutatók előnyben leendnek. 2. Keresztelő levél a születési hely legalább 17 éves kor igazolására. 3. Szegénységi bizonyítvány. 4. Orvosi bizonyítvány az egészséges, ép testalkat igazolására. 5. Szülei vagy gyámi nyilatkozat, hogy a folyamodó részére a szükséges kerti kézi eszközök (kés, olló, körülbelül 4 frt érték) beszereztek s 5 frt biztosíték érette letéttetik. E biztosíték a tanulónak a pálya végeztével vagy egészen, vagy a rontási érték letudásával visszaadatik. II. Az intézeti szabadhelyek helyek illetőleg: Ezen helyek élvezetében az Erdély és kapcsolt részein kívül születettek is részesülhetnek. A szabadhely áll havi 17 frt élelmi költség lefizetése mellett ugyanoly ellátásból, minőben az ösztöndíjasok részesülnek. Az ezen helyekérti folyamodványokhoz melléklendő: 1. Iskolai bizonyítvány, mint fennebb. 2. Orvosi bizonyítvány. 3. Szülei vagy gyámi nyilatkozat, hogy a folyamodóért a fentebbi szükséglet beszerzésén s a biztosítékon kívül a 17 frt havi élelmi pénz előlegesen s a felvenkénti 10 frt tandíj pontosan fog fizettetni. Ezen ügybeni folyamodványok f. év július hó 20-áig a m. kir. gazdasági tanintézet igazgatóságához Kolozs-Monostoron (u. p. Kolozsvár) benyújtandók. Ez alkalommal egyúttal tudattatik, miszerint az intézetre kül-hallgatók is felvétetnek s számukra a bejelentési határidő f. év szeptember 30-a. Az intézet „Értesítője” kívánatra megküldetik. Kolozs-Monostor, 1877. év június hó 1-én. **Vörös Sándor**, igazgató.

— **Csok jása.** A török küldöttség látogatásának emlék-könyve jelent meg Budapesten, Mehner Vilmos kiadásában. Szerzője Dr. Erődi Béla. A könyv 12 képpel van illusztrálva. Mindenütt a meleg rokonszenv hangja sugárzik ki, s részletességgel mondja el a török küldöttség fogadtatását, és megismertet egyenként a küldöttség személyeivel. Első helyen áll II. Abdul Hamid szultán, utána Musztafa Tahir bey képe, ki a magyar nemzet drága kincseit, a korvinákat Bécsbe lehozta. A küldöttség díszes csoportozat képen kívül hozza még különálló képeit Seikh Szulejmán effendinek, Hodsa Helzemmed effendinek, Huszni beynek, s más ünnepélyes jelenetek megörökített képeit. Ára füzve 1 frt 25 kr, diszkrétésben 2 frt 50 kr. A megrendelés Budapest, IV. kalap-utca 4. szám címzendő. Ajánljuk az olvasó közönség becses figyelmébe.

— **Bel- és külföldi apró hírek.**

A képviselőház a gyámügyi törvényjavaslat tárgyalásában a 174-ik §-ig haladt, mely felett a vita nem fejeztetett be. A javaslat tárgyalása a belügyér távolléte miatt elhalasztatott, s helyette a párisi világkiállításon való részvétel iránti és a honvéderősi tisztikar újjászervezéséről szóló törvényjavaslatok tárgyaltak. — Irányi interpellációjára, hogy helyeselte-e a magyar kormány a keleti ügyre vonatkozó ugynevezett berlini memorandumot, a konstantinápolyi értekezlet megállapodásait és a londoni jegyzőkönyvet, Tisza megjegyzi, mikép szeretné tudni, hogy bárki e világon hogyan volna képes vezetni az osztrák-magyar monarchia külügyeit, ha akkor, midőn más hatalmak képviselőivel pár nap alatt meg kell állapodni valamiben, mindannyiszor kénytelen volna azt mondani: „én minék előtte aláírom, haza megyek, hogy intézkedhessem az osztrák és a magyar ministeriummal.” Továbbá, hogy a kérdéselt okmányoknak célja: megőrizni a békét ha lehet, localizálni a háborút, ha a békét megőrizni nem lehet; javítani a Törökországban lakó keresztények sorsán úgy, hogy e miatt a monarchia és hazánk érdekeivel ellenkező alakulások

létre ne jöjjenek. Végül, hogy a kormány egyelőre inkább ócsároltatni hagyja magát, mintsem a monárehia érdekei ellen való politikát köveszen. — A minisiterelnök még constatálja, hogy a hatalmak közt most barátságosabb, bizalmasabb viszony áll fenn, mint valaha. — Tisza válaszáat a ház többsége tudomásul veszi. — Petőfi életbenlétéről közlő hírek, mint tudjuk, egy képviselőházi interpellációra is adtak alkalmat. A kormány egyfelől azért, hogy ha csak ugyan van valami alapja-e a híreknek, a szükséges intézkedést megtenni lehessen; másfelől, hogy alaptalan légből kapott hírek által a közvélemény félre neveztesse, az ügy megvizsgálását ott, hol a hír terjesztői tartózkodnak elrendelte. S ezen ügyben egy Szováthi Manasses Dániel nevű egyén kihallgatása, ki állítólag Sibiériában Petőfinék legénye volt, Kolozsmegye alispánjánál folyamatban van. E jó madárról az eddigiek után egész határozottsággal elmondhatjuk, hogy egy kitanult esaló, ki hallatlan vakmerőséggel felültette az egész országot: hogy Manasses, Pap János, Máthé János és Koronkán megfordult Vizi Ferencz egy és ugyanazon személy, kinek Petőfi életbenlétéről hírek hazug koholmányai. — Mollinary és Rodich tábornokok jelenleg Bécsben időznek, a hová mint mondják, legfensőbb meghívásra jelentek meg. — A harosterről kevés az új hír. Mindenkit a dunai átkelés foglalkoztat. A Dunapartján lakó parasztokat az ország belsejébe rendelték, mivel mind török barátok és így ne értesithessék a törököket a muszka készülletekről. Sokat beszélnek arról, hogy az oroszok az átkelést már megkísérelték, de a törökök által visszaverettek. — Dalmátországban és Horvátországban a szláv tulzók különös, épen nem ártatlan reményeket fűznek hozzá, sőt főnhágon követelik, hogy Ausztria-Magyarország menjen ki a török ellen s nyujtson kezét az elfenekelt montenegróiaknak. — Milán fejedelem Bukarestet elhagyta. A „Deligrad” gőzös Tekiában várakozik reá. — A fejedelem, daczára minden semlegességi nyilatkozatnak, mint döntő körökből hírlik, Muszkaországgal titkos egyezményre lépett, melyet csak utólagos jóváhagyás végett terjeszt be a scupstinának.

Hivatalos közlemények.

A megyei szolgabírákhoz, városok tanácsaihoz s a megye valamennyi községéhez intézett alispáni körrendelet, melyszerint szoros ahhoz alkalmazkodás végett közzététetik az alábbi:

útrendőri szabályzat.

A helybeli királyi államépítészeti hivatal főnökének — a folyó hó 8-án megtartott közigazgatási bizottsági ülésen — előterjesztett jelentése szerint, az e megye területén levő állami és törvényhatósági úton naponta előforduló nagymérvű útrendőri kihágások s az útrendőri szabályok figyelmen kívül hagyása a megyei közlekedési ügynek nagy hátrányára, sőt kárára lévén, a folyó hó 8-ról 623. sz. a. hozott közigazgatási bizottsági határozat folytán, a törvényhozás által remélhetőleg mielőbb megalkotandó közmunkaügyi törvény alapján kibocsátandó végleges útrendőri rendtartás behozataláig, foganatosítás és szigorú mihez tartás végett a következőket rendelem:

Uj építvényeket, nemkülönben új épület kiigazításokat, ideértve kertsővényeket és kerítéseket is, az út árkaiknak külső széléhez közelebb mint két ölnyi távolságra emelni tilos, s ha oly esetekben a hol megkívántató főleg egyéb helyi építészeti körülmények szerint feltételes kivételeknek s illetőleg a főlebbi szabálytöli eltéréseknek volna helyök, e tárgyban beadott kérvények következtében, az első fokú közigazgatási hatóságok fognak a királyi építészeti hivatal főnökével egyetértőlegesen határozni, fenhagyatván az ezen határozattal meg nem elégedett félnek, ügyét az alispán s felfolyamodás útján a közigazgatási bizottság elé vinni.

Oly helyeken fennálló lágy anyagokból készült kertkerítések és sövények, a hol azok közelségük miatt az e célra hivatalos műszaki hivatal lelete és határozata következtében az állami utakra nézve káros befolyásuaknak nyilváníthatnak, elszedendők, s az előbb megállapított, vagy legalább is tűrhető távolságra visszavonandók.

Ezen utóbbi intézkedés eseteiben azonban, ha a földtulajdonost egy netalán már előbb történt önhatalmu előnyomulás vádjá nem terheli, s a tulajdonos az állami vagy törvényhatósági utak érdekében szükségesé vált visszavonulás által valósággal kárt szenvedne, annak illő kártérítés nyujtatik.

II. Az állami vagy törvényhatósági (megyei) utakba vágó mellékutak nem vezettethetnek azon utak árkalásain keresztül utóbbiakkal egybe, hanem ezeknek hidakkal kell kellőleg egybekötetniük.

Ezen úttöröltek egyébiránt az állami és megyei utakba való bevágásuk előtt 15 ölnyi távolságon kezdve hordassanak be rendesen kövecses fővénnyel, s a hol az ezen anyagbeli hiány miatt meg nem történhetnék, azokat legalább is megfelelő lecsapoló árkokkal kell ellátni.

III. Vendégfogadók és csapszékek előtt szekereknek az országúton étetés végetti megállásuk tilalmaztatik, hogy így a közlekedés megakadályozásának, valamint az út beszemetezésének s annak az igavonó marha egy helyen történő lábtöppanásai általi megrongálásának eleje vétethessék.

Kötelessége azért a vendégfogadó tulajdonosoknak udvaraikra való behajtás végett a legrovidebb idő alatt, még pedig a jelenlegi rendelet kihirdetése után legfeljebb egy hó alatt, álláshelyekről gondoskodni, mivel ezen határozatok áthágása esetében az ily vendégfogadók tulajdonosai az illető szekerekkel együtt feleletre vonatni és szigorúan büntettetni fognak.

IV. Az állami és megyei úton kívül álló fáknak azon ágai, melyek árnyékvetésök által az útra káros befolyást gyakorolhatnának eltakarítandók.

V. Fatörzseknek, dészakötegeknek s több ilyeknek csak is első kerekük (taligák) leendő vontatása, valamint nehéz akasztólánczoknak hordása is, mint az útra nézve igen káros befolyásuk, ezennel tiltatnak, a miért boronákat, ekéket, s több ily a földmíveléshez tartozó eszközöket csakis kerekük szabad úgy az állami mint a megyei úton tovább szállítani.

VI. Az utak árkaiknak, trágyával s egyéb szeméttel, nemkülönben szántóföldekről egybehordott kövekkel betöltése a legszigorubbán tilal-

maztatik, s e tekintetben az útfelvigyázók az állami és megyei utak egész határvonalainak hosszára nézve felelősökké tételnek, kik is azoktól, a kik az útnak ilyszzerű tisztátalanítását vagy kitöltését elkövetnék, kártérítést követelhetnek, illetőleg megbüntetés végett fölöttes útmestereik útján az ily kihágókat a járási szolgabíró (rendőrkapitány), s ha a kihágás ezeknél kellő megtorlást nem nyerne, az építészeti hivatal főnökének tudomására juttatni kötelesek.

VII. Oly korlátolt és elkertelt kapukra nézve, melyek a községekbe való bemenettel pontjain vagy künn a mezőn az állami és megyei úton keresztül önkényűleg azon okból vonatnak, hogy a mezők marhák általi megkárosításoktól megóvassanak, melyek miatt a szekereknek odaérkeztek meg kell állaniak, s melyek koldulási helytelenségre szolgáltatnak okot, sőt nem ritkán a lovak megbokrosodását szerencsétlenséget idéznek elő, e korlátok eltávolíttassanak.

VIII. Az állami és megyei úttal határos földbirtokosoknak szigorúan tiltatik, a birodalmi utak árkaiknak lecsapolt vizét beépítés vagy kitöltések által elgátolni, kiszorítani; sőt azok ily viznek czélszerű elvezetéséről gondoskodni kötelesek. Oly helyeken, a hol az utak árkaiból lefolyó viznek lecsapolása, a hely fekvése, vagy a lecsapolás tetemes volta miatt költséges intézkedéseket, vagy nagyobb szántóföldeknek elárasztását hozná magával, az állampénztár vagy megyei közmunka-alap részéről kártérítésért folyamodnia a megkárosított félnek szabadságában áll, s e folyamodás mindég tekintetbe vétetni fog.

IX. Minthogy az útbóli szabálytalan kitérések gyakran okoznak szerencsétlenséget, s különben is a keresztbe hajtások az utakat nagyon rongálják, a kartámaszokat hidpárkányzatokat megsértik; figyelmeztetem az utazó közönséget, hogy mindenki a nyerges ló felé azaz balra térjen ki, s hogy oly hidakon, melyeken csak egy szekér mehet egyszerre át, mindig azon szekér

hajtasson keresztül előbb, mely a hidra elsőben hajtott fel, vagy a mely terhelve van.

X. A föllebbi szabályok pontos kezelése a járási szolgabírók és városi hatóságok s a felállított műszaki hivatalnokok, útmesterek és útfelvigyázók (kaparók) teendője s a nevezetteknek, valamint a m. kir. csendőrségnek is különös kötelességévé tételik, hogy ezen szabályoknak, a közönség általi teljesítése fölött őrködjének.

Előforduló áthágásokat megakadályoztatni az említett hatóságoknak áll kötelességökben; a szolgabírók és rendőrkapitányok pedig az építészeti közegek vagy a kir. csendőrség részéről hozzájuk érkező panaszok folytán vagy saját észleléseik nyomán az elkövetett áthágásokat 1—10 forintig terjedő pénzbírsággal büntetendők, vagy a fizetésre képtelenek, helybeli lakosok rajtaérése esetében azonban 1—5 napig terjedő közmunkára s e mellett az okozott kár megtérítésére kötelezendők.

Az ilyen bírságokból begyűlő pénzeszletek a megyei árva- illetve szeretet-ház pénzalapjára fordítandók esetéről-esetre jelentés mellett hozzám beszolgáltatandók.

Végül megkívánom jegyezni, hogy az ily áthágások után kimért pénzbírságok a hozott végzés megfellebbezése esetére is azonnal biztosítandók lesznek.

Deés, 1877. június 18.

Szarvadi Pál s. k.,
alispán.

Szerkesztő postája.

Lebedi János M.-Lápos. Tévedés történt a kiadóhivatalban. Előfizetésed csak e zámmal jár le.

A. L. könyvkereskedő urnak. Budapesten. Mindenestre ismertetni fogjuk.

Felelős szerkesztő-kiadó PÁNCZÉL JÁNOS.
Tárczavezető MEDGYES LAJOS.

H I R D E T É S E K.

Elolvasást érdemel!

Uj üzletnyitás Deésen!!

Van szerencsém a n. é. közönségnek becses tudomására hozni, hogy a Kolozsvártt már több évek óta fennállott

női és férfi divat-áru üzletemet

Deésre áttettem (Zámbó György volt üzleti helyiségbe.)

Raktáromat a jelen nyári idényre egészen ujonnan és sokkal dúsabb választékban elláttam, mint Kolozsvártt volt, — hogy ez által a n. é. közönség minden kíváncsalmának teljesen megfelelhessenek, és hogy jövőre a nagyobb városokból a megrendelések általi szokott kellemetlenségektől a n. é. közönség megkímélve legyen.

Midőn a n. é. közönség szives pártfogását kérem, biztosítom, hogy minden igyekezetem oda irányul, miszerint t. vevőim a legpontosabban és jutányosabban legyenek kiszolgálva, miről a meggyőződést leginkább csak személyesen lehet megszerezni.

Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan teljesítek.

Teljes tisztelettel:

(3—4)

Papp Jenő.

P i a c z i á r a k.

A hetivásár		Egy hectoliter (= 162 bécsi mérő.)										Egy liter				Egy köbméter	100 kilogramm	Egy kilogramm				
helye	hó és napja	tiszta búza	elegy búza	rozsa	árpa	zab	török-búza	pitvóka	kendermag	lenmag	haricska	lencse	paszuly	borsó	köles	tüzfű	széna	szalma	marhahús	juhús	sertés-hús	disznózsír
		á	r	a	k	r	a	j	c	z	á	r	o	k	b	a	n					
Deés	júnus 19	780	780	480	570	240	480	500	600	1200	—	14	6	8	14	200	580	300	36	24	48	90
Szamosújvár	júnus 18	1050	640	590	—	295	490	350	700	1000	—	12	12	12	16	450	—	—	38	24	40	105
Bethlen	mart. 14	1040	720	700	—	300	380	350	600	1300	—	9	10	8	23	500	—	—	32	24	48	100
M.-Lápos	júnus 14	879	716	553	—	245	553	424	320	—	—	—	6	7	—	400	—	—	34	20	50	100
Retteg	decz. 28	840	540	480	—	220	280	120	360	—	—	7	14	7	—	500	—	—	30	20	48	90
Cs.-Gorbó	jan. 10	700	—	450	—	180	320	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22	—	—	70

Ny. Keresztész Pál könyvnyomdájában Deésen, 1877.